

Obrázek vytvořený pomocí AI.

Analytická část a cíle programu

1.1 Vyhodnocení preventivních aktivit z minulého školního roku

V uplynulém školním roce 2025/2026 probíhaly preventivní aktivity školy v návaznosti na dlouhodobé cíle programu a na aktuální potřeby žáků, třídních kolektivů a celé školní komunity. Důležitou součástí prevence byla podpora bezpečného a respektujícího prostředí, rozvoj zdravých vztahů mezi žáky, předcházení rizikovému chování a včasné řešení vznikajících situací. Významným krokem byla také nově navázaná spolupráce s neziskovou organizací Prostor+ a službou Lehkost, která přinesla škole další možnosti podpory v oblasti prevence a práce s dětmi a třídními kolektivy. Spolupráce probíhala v dobré a konstruktivní atmosféře a škola ji hodnotí jako kvalitní a přínosnou. I nadále je cílem školy tyto aktivity rozvíjet, prohlubovat spolupráci s odbornými organizacemi a průběžně reagovat na aktuální potřeby žáků.

Pozitivně lze hodnotit především:

- snížení počtu evidovaných konfliktů mezi žáky,
- lepší spolupráci s rodiči, kteří se více zapojovali do preventivních aktivit,
- úspěšné realizace adaptačních kurzů pro nové žáky 1. a 6. ročníků,
- účast žáků na projektových dnech zaměřených na zdravý životní styl, ekologii a vzájemný respekt.

Naopak mezi oblasti, kde je prostor pro zlepšení, patří zejména:

- prevence digitálních závislostí a nadměrného používání mobilních telefonů,
- hlubší zapojení žáků 2. stupně do interaktivních aktivit (některé besedy měly spíše pasivní charakter),
- systematičtější evaluace efektivity jednotlivých programů a jejich propojení s dlouhodobou strategií školy.

1.2 Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Letců R.A.F. 1989, Nymburk je úplnou základní školou s 1. až 9. ročníkem a mateřskou školou. Škola se nachází v klidné části města a dlouhodobě je vnímána jako významná vzdělávací instituce s důrazem na kvalitu výuky, otevřenost vůči rodičům a podporu bezpečného prostředí.

Školu navštěvuje přibližně [doplnit aktuální počet žáků pro školní rok 2026/2027], kteří jsou rozděleni do dvou stupňů:

- **1. stupeň** – žáci 1.–5. ročníku, u kterých je hlavní důraz kladen na vytváření pozitivních návyků, osvojování základních pravidel chování, rozvoj spolupráce a prevence šikany.
- **2. stupeň** – žáci 6.–9. ročníku, u nichž se pozornost zaměřuje na prevenci rizikového chování, zvládání stresu, řešení konfliktů, odolnost vůči závislostem a digitálním nástrahám.

Specifika školy:

- přítomnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (integrovaní žáci, asistenti pedagoga),
- aktivní zapojení školy do projektů na podporu zdravého životního stylu a prevence,

- široká nabídka volnočasových aktivit (sportovní kroužky, zájmové aktivity, školní družina),
- spolupráce s místní komunitou, institucemi a neziskovými organizacemi.

1.3 Cíle minimálního preventivního programu

Hlavním cílem Minimálního preventivního programu je vytvořit ve škole takové prostředí, které podporuje zdravý osobnostní a sociální vývoj žáků, chrání je před rizikovým chováním a poskytuje jim nástroje k bezpečnému zvládání každodenních situací.

Dlouhodobé cíle:

1. Budovat školní prostředí založené na vzájemném respektu, důvěře a spolupráci.
2. Snižovat výskyt rizikového chování (šikana, závislosti, záškoláctví, agrese).
3. Posilovat kompetence žáků v oblasti zdravého životního stylu, komunikace a řešení problémů.
4. Propojovat školu, rodinu a komunitu v oblasti prevence a včasného řešení problémů.
5. Zajistit, aby prevence byla součástí každodenního života školy, nikoliv pouze jednorázovou aktivitou.

Krátkodobé cíle (pro školní rok 2026/2027):

- Zvýšit účinnost třídnických hodin zavedením interaktivních metod.
- Posílit prevenci digitálních závislostí prostřednictvím besed a projektů.
- Zajistit systematickou evaluaci účinnosti preventivních aktivit.
- Rozšířit spolupráci s rodiči prostřednictvím workshopů a konzultací.
- Podpořit učitele v dalším vzdělávání v oblasti prevence a krizové intervence.

2. Strategie prevence a oblasti rizikového chování

2.1 Strategie prevence

Prevence rizikového chování ve škole probíhá systematicky a v souladu s metodickými doporučeními MŠMT. Program je založen na třech úrovních prevence:

a) Všeobecná prevence

Zaměřuje se na všechny žáky školy a má za cíl předcházet vzniku problémů dříve, než nastanou. Realizuje se prostřednictvím třídnických hodin, projektových dnů, společenských a sportovních akcí, výjezdů či besed. Důraz je kladen na:

- podporu pozitivního klimatu ve třídách,
- rozvoj sociálních a komunikačních dovedností,
- vytváření bezpečného a přátelského prostředí,
- spolupráci mezi učiteli, žáky a rodiči.

b) Selektivní prevence

Je určena skupinám žáků, které mohou být více ohroženy rizikovým chováním. Typicky se jedná o žáky s obtížemi v učení nebo chování, žáky s nízkým sebevědomím, děti ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo ty, kteří vykazují známky rizikového chování. Selektivní prevence zahrnuje například:

- cílené rozhovory se školním psychologem či metodikem prevence,
- programy zaměřené na posílení sebevědomí a sociálních dovedností,
- spolupráci s rodinou a doporučení odborné pomoci.

c) Indikovaná prevence

Zaměřuje se na jednotlivce, u nichž se již projevily první známky rizikového chování (např. kouření, experimentování s alkoholem, opakující se agresivita).

Postupy zahrnují:

- včasné odhalení problému a citlivý rozhovor se žákem,
- zapojení rodičů a rodinného prostředí,
- doporučení odborné pomoci (PPP, SPC, krizová centra),
- nastavení podpůrných opatření v rámci školy.

2.2 Oblasti rizikového chování

Program prevence pokrývá všechny hlavní oblasti rizikového chování definované MŠMT a praxí školy.

a) Šikana a kyberšikana

Jedná se o nejčastější formu rizikového chování, která má pro žáky závažné následky. Škola uplatňuje nulovou toleranci vůči šikaně a postupuje dle školního krizového plánu.

Preventivní opatření zahrnují:

- otevřenou komunikaci mezi žáky a učiteli,
- pravidelné třídnické hodiny s tématem respektu a spolupráce,
- školení pedagogů k včasnému odhalení skrytých forem šikany,
- zapojení žákovského parlamentu do podpory pozitivního klimatu.

b) Závislosti

Program prevence zahrnuje prevenci užívání tabáku, alkoholu, nelegálních drog, ale také **digitálních závislostí** (nadměrné hraní online her, závislost na sociálních sítích).

Škola se zaměřuje na:

- besedy a interaktivní workshopy s odborníky,
- využívání metod peer programu – starší žáci vedou aktivity pro mladší,
- zařazení problematiky digitální hygieny do výuky informatiky.

c) Zdravý životní styl

Podpora zdravého životního stylu je základem prevence. Cílem je posílit odolnost žáků a nabídnout jim pozitivní alternativy.

Aktivity zahrnují:

- projektové dny (Den zdraví),

- sportovní soutěže a kroužky,
- vzdělávání v oblasti výživy a spánkové hygieny,
- zapojení rodičů do společných akcí.

d) Sexuální výchova a mezilidské vztahy

Zahrnuje prevenci rizikového sexuálního chování, podporu empatie a respektu.

Realizuje se prostřednictvím:

- besed o partnerských vztazích,
- diskusí o zodpovědném chování na internetu,
- zapojení odborníků (např. gynekolog, psycholog).

e) Agresivita a poruchy chování

Program se zaměřuje na prevenci agrese, poruch chování a podporu zvládání emocí.

Metody:

- nácvik komunikačních dovedností,
- řešení konfliktů formou rolových her,
- individuální podpora u ohrožených žáků.

f) Záškoláctví a rizikové skupiny

Škola sleduje docházku žáků a včas reaguje na neomluvené hodiny.

Postupy zahrnují:

- pravidelný monitoring absence,
- rozhovory s rodiči při prvních známkách problému,
- zapojení OSPOD v případě závažného záškoláctví.

2.3 Konkrétní metody a formy práce

Prevence je začleněna do každodenního života školy a realizuje se různými formami:

- **Třídnické hodiny** – pravidelný prostor pro diskusi o vztazích a klimatu ve třídě.
- **Projektové dny a adaptační kurzy** – posilují spolupráci a soudržnost kolektivu.
- **Besedy s odborníky** – umožňují žákům setkat se s profesionály z praxe.
- **Workshopy a interaktivní programy** – učí žáky dovednostem potřebným pro zvládání rizikových situací.
- **Spolupráce s rodiči** – informační materiály, přednášky, konzultace.
- **Sociometrická šetření a dotazníky** – pravidelně sledují klima tříd a školy.

3. Plán aktivit a harmonogram

3.1 Celkový přístup

Plán aktivit vychází z dlouhodobých cílů školy v oblasti prevence rizikového chování a je sestaven tak, aby zahrnoval různé věkové kategorie žáků i jejich rodiče. Harmonogram je koncipován na celý školní rok a kombinuje:

- pravidelné činnosti (třídnické hodiny, preventivní programy),

- jednorázové akce (projekty, besedy, soutěže),
- dlouhodobé projekty (např. spolupráce se školním parlamentem).

3.2 Plán aktivit pro jednotlivé stupně školy

a) 1. stupeň ZŠ

- **Adaptační programy** pro žáky 1. ročníků – posílení vztahů a orientace ve školním prostředí.
- **Třídnické hodiny** – prostor pro rozvoj komunikace, posílení vztahů a prevenci šikany.
- **Projektové dny** – např. Den zdraví, Den bez úrazu, Den bezpečného internetu.
- **Spolupráce s policií a hasiči** – ukázky práce složek IZS, besedy o bezpečnosti.
- **Environmentální výchova** – ekologické projekty, Den Země, třídění odpadu.

b) 2. stupeň ZŠ

- **Adaptační kurzy** pro 6. ročníky – posílení soudržnosti tříd, prevence izolace a šikany.
- **Preventivní programy** – spolupráce s PPP, SPC, neziskovými organizacemi (např. SANANIM, Člověk v tísni).
- **Besedy a workshopy** – na téma kyberšikany, závislostí, partnerských vztahů, duševního zdraví.
- **Projektové aktivity** – Peer program, školní parlament, mediální výchova.
- **Sportovní a kulturní akce** – olympiády, turnaje, divadelní představení s preventivní tematikou.

3.3 Příklady celoročních aktivit

- **Žákovský parlament** – aktivní zapojení do řešení problémů školy.
- **Den otevřených dveří** – zapojení veřejnosti, prezentace preventivních aktivit.
- **Sbírkové a charitativní akce** – rozvoj empatie a solidarity.
- **Spolupráce s organizacemi** – např. Městská policie, Policie ČR, PPP, OSPOD, neziskové organizace.
- **Třídní projekty** – např. Týden bez mobilu, Den bez internetu.

3.4 Modelový harmonogram školního roku

(příklad – škola si doplní podle aktuální situace)

Měsíc	Aktivity 1. stupeň	Aktivity 2. stupeň	Pro rodiče
Září	Adaptační programy, třídnické hodiny	Adaptační kurzy, třídnické hodiny	Úvodní třídní schůzky
Říjen	Den zdraví, beseda s policií	Workshop – kyberšikana	Přednáška o kyberbezpečí
Listopad	Projekt Den bez úrazu	Beseda o závislostech	Konzultace s metodikem prevence

Měsíc	Aktivity 1. stupeň	Aktivity 2. stupeň	Pro rodiče
Prosinec	Vánoční dílny – spolupráce rodičů a žáků	Preventivní divadelní představení	Adventní setkání
Leden	Třídnické hodiny – hodnocení 1. pololetí	Workshop – duševní zdraví	Třídní schůzky
Únor	Den bezpečného internetu	Beseda o médiích a fake news	Přednáška – digitální závislosti
Březen	Projekt Den vody	Workshop – partnerské vztahy	Konzultační odpoledne
Duben	Den Země, ekologické projekty	Beseda – kriminalita mládeže	Setkání s odborníkem z PPP
Květen	Sportovní soutěže	Peer program – prevence závislostí	Rodičovský workshop
Červen	Školní výlet, třídní akce	Reflexe školního roku, třídnické hodiny	Závěrečné hodnocení spolupráce

3.5 Očekávané výstupy aktivit

- Žáci znají rizika a umí se orientovat v krizových situacích.
- Posílení spolupráce mezi učiteli, žáky a rodiči.
- Vytvoření pozitivního klimatu školy.
- Získání dovedností v oblasti komunikace, zdravého životního stylu a řešení konfliktů.
- Snížení výskytu rizikového chování a zvýšení pocitu bezpečí ve škole.

4. Spolupráce s rodiči a partnery školy

4.1 Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou nejdůležitějšími partnery školy v oblasti prevence. Společně se podílejí na vytváření zdravého a bezpečného prostředí pro děti.

Formy spolupráce:

- **Třídní schůzky a konzultační odpoledne** – pravidelně informují rodiče o prospěchu, chování a možnostech prevence.
- **Tematické přednášky a workshopy** – nabídka vzdělávání pro rodiče (např. prevence závislostí, kyberbezpečí, komunikace s dospívajícími).
- **Společné akce** – Vánoční dílny, sportovní turnaje, charitativní akce – podporují vztahy mezi rodiči, učiteli a žáky.
- **Individuální konzultace** – možnost osobního setkání rodiče s třídním učitelem, metodikem prevence či školním psychologem.
- **Školní web a informační systém** – zdroj ověřených materiálů, kontaktů a doporučení.

Cílem je, aby rodiče měli možnost včas reagovat na problémy a aktivně se podíleli na jejich řešení.

4.2 Spolupráce s poradenskými institucemi

Pro účinnou prevenci škola dlouhodobě spolupracuje s odbornými poradenskými zařízeními:

- **Pedagogicko-psychologická poradna (PPP)** – diagnostika specifických potřeb žáků, preventivní programy, konzultace s rodiči.
- **Speciálně pedagogické centrum (SPC)** – podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- **Středisko výchovné péče (SVP)** – spolupráce při problémech s chováním, intervenční programy.

Škola využívá nabídky těchto institucí pro organizaci besed, preventivních programů i pro individuální práci se žáky.

4.3 Spolupráce s neziskovým sektorem a odborníky

Velkým přínosem pro prevenci jsou neziskové organizace a odborníci, kteří poskytují kvalitní programy a besedy. Škola spolupracuje například s:

- **Člověk v tísni** – programy mediální a globální výchovy.
- **Locika, Semiramis** – prevence závislostí a podpora zdravého životního stylu.
- **Městská policie a Policie ČR** – besedy o kriminalitě, bezpečnosti v online prostředí, dopravní výchova.
- **Hasičský záchranný sbor** – prevence úrazů, ukázky práce složek IZS.
- **Krizová centra a linky pomoci** – např. Linka bezpečí.

4.4 Spolupráce s institucemi veřejné správy

Škola spolupracuje s institucemi, které se podílejí na ochraně práv dětí a mladistvých:

- **OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí)** – řešení případů ohrožených žáků, zanedbávání či záškoláctví.
- **Městský úřad** – podpora při pořádání preventivních akcí, grantová politika.
- **Krajský úřad Středočeského kraje** – metodická podpora a finanční podpora preventivních programů.

4.5 Očekávané přínosy spolupráce

- Rodiče jsou aktivními partnery školy a podílejí se na prevenci.
- Žáci mají možnost využívat kvalitní preventivní programy.
- Včasné odhalování rizikového chování díky spolupráci školy s odborníky.
- Zajištění odborné pomoci v krizových situacích.
- Posílení důvěry mezi školou, rodiči a širší veřejností.

5. Hodnocení a evaluace programu

5.1 Význam hodnocení

Hodnocení je nedílnou součástí preventivního programu. Umožňuje škole sledovat, zda aktivity naplňují stanovené cíle, zda mají pozitivní dopad na žáky a zda je potřeba některé oblasti posílit nebo změnit.

Evaluace také poskytuje zpětnou vazbu učitelům, rodičům i žákům a slouží jako podklad pro plánování programu na následující školní rok.

5.2 Nástroje hodnocení

Škola využívá různé metody a nástroje, které zajišťují komplexní pohled na prevenci:

- **Dotazníková šetření** – pravidelně zjišťují klima tříd, spokojenost žáků a rodičů, postoje k rizikovému chování.
- **Sociometrická vyšetření** – odhalují vztahy ve třídách, identifikují možné zdroje konfliktů či izolace.
- **Rozhovory a konzultace** – s žáky, rodiči a učiteli, individuální i skupinové.
- **Pozorování** – pedagogové sledují projevy chování žáků v různých situacích (vyučování, přestávky, akce mimo školu).
- **Statistické údaje** – evidence kázeňských přestupků, absence, úrazů, účasti na preventivních programech.
- **Zpětná vazba od externích lektorů** – evaluace programů ze strany organizací, které je realizují.

5.3 Proces evaluace

Evaluace probíhá na několika úrovních:

1. **Krátkodobé hodnocení**
    - provádí se bezprostředně po realizaci aktivit (např. besedy, projektové dny),
    - zahrnuje dotazníky, reflexi učitelů, diskusi se žáky.
2. **Průběžné hodnocení**
    - probíhá v průběhu školního roku,
    - zaměřuje se na změny v klimatu třídy, docházku, kázeňské přestupky,
    - zajišťují ho třídní učitelé, metodik prevence, výchovný poradce.
3. **Závěrečné hodnocení**
    - probíhá na konci školního roku,
    - shrnuje výsledky všech aktivit,
    - hodnotí úspěšnost naplnění cílů programu,
    - slouží jako podklad pro sestavení programu na příští rok.

5.4 Kritéria hodnocení

Při evaluaci se sledují zejména tato kritéria:

- **Míra zapojení žáků** – účast na programech, zájem o aktivity.
- **Změna postojů a chování žáků** – např. snížení projevů agresivity, zlepšení spolupráce.
- **Kvalita klimatu školy a tříd** – spokojenost žáků, vztahy mezi vrstevníky a učiteli.
- **Účinnost metod a forem prevence** – zda aktivity odpovídají potřebám žáků.

- **Spolupráce s rodiči a partnery školy** – úroveň komunikace a ochota spolupracovat.
- **Statistické ukazatele** – vývoj kázeňských opatření, absence, záškoláctví.

5.5 Vyhodnocení a doporučení

Výsledky evaluace jsou pravidelně projednávány na:

- pedagogických radách,
- jednáních metodického sdružení, předmětových komisí
- schůzkách vedení školy s metodikem prevence.

Na základě výsledků jsou:

- určovány priority pro následující rok,
- aktualizovány strategie a konkrétní aktivity,
- posilovány oblasti, kde byly zjištěny slabiny.

5.6 Očekávané přínosy evaluace

- Zajištění kontinuity a kvality preventivních programů.
- Včasná identifikace problémů a jejich řešení.
- Zlepšení spolupráce mezi pedagogy, rodiči a odborníky.
- Zvýšení efektivity prevence a spokojenosti žáků.
- Podklad pro další plánování a inovace programu.

6. Krizový plán školy

6.1 Význam krizového plánu

Krizový plán představuje soubor postupů, které škola uplatňuje při řešení závažných situací ohrožujících bezpečí a zdraví žáků. Cílem je rychle a efektivně reagovat, minimalizovat škody a zajistit ochranu všech zúčastněných.

Plán vychází z doporučení MŠMT, metodických materiálů a zkušeností školy. Je pravidelně aktualizován a projednáván s pedagogickým sborem.

6.2 Zásady krizového plánu

- **Okamžitá reakce** – rychlé a cílené jednání při výskytu krizové situace.
- **Bezpečnost žáků na prvním místě** – prioritou je ochrana zdraví a života dětí.
- **Spolupráce** – zapojení všech pracovníků školy, rodičů a externích institucí.
- **Dokumentace** – všechny kroky jsou pečlivě zaznamenávány.
- **Prevence opakování** – po vyřešení situace se přijímají opatření, aby se problém neopakoval.

6.3 Oblasti krizového plánu

Krizový plán školy se zaměřuje na tyto situace:

1. **Šikana a kyberšikana**
    - okamžité zastavení nežádoucího chování,
    - rozhovor s obětí a agresorem,
    - informování vedení školy a rodičů,
    - konzultace s metodikem prevence, školním psychologem, případně OSPOD nebo Policií ČR,
    - vytvoření podpůrného plánu pro oběť, sankce a nápravná opatření pro agresora.
2. **Návykové látky (tabák, alkohol, drogy)**
    - zajištění bezpečnosti žáka (v případě intoxikace neprodleně lékařská pomoc),
    - informování rodičů,
    - oznámení vedení školy,
    - doporučení kontaktu s odborníky (PPP, SPC),
    - výchovná opatření dle školního řádu.
3. **Sebepoškozování a sebevražedné tendence**
    - okamžitý rozhovor se žákem, poskytnutí podpory,
    - přivolání odborné pomoci (lékař, krizová linka),
    - neprodlené informování rodičů,
    - zapojení školního psychologa,
    - dlouhodobá podpora žáka a sledování jeho stavu.
4. **Domácí násilí, zanedbávání, zneužívání**
    - rozhovor se žákem v bezpečném prostředí,
    - zaznamenání všech skutečností,
    - informování OSPOD, případně Policie ČR,
    - zachování důvěrnosti a ochrana dítěte.
5. **Agresivní chování a fyzické útoky**
    - zajištění bezpečnosti ostatních žáků,
    - oddělení agresora,
    - přivolání pomoci (další učitel, vedení školy),
    - informování rodičů, případně Policie ČR,
    - individuální práce s žákem, nastavení nápravných opatření.
6. **Krizové situace mimořádného rozsahu (evakuace, požár, ohrožení školy)**
    - řízení podle evakuačního plánu školy,
    - spolupráce s IZS,
    - pravidelná cvičení evakuace a nácvik krizových postupů,
    - dokumentace průběhu a vyhodnocení.

6.4 Postupy při řešení krizových situací

Každý zaměstnanec školy má povinnost:

- **rozpoznat příznaky krizové situace**,
- **okamžitě informovat vedení školy nebo školního metodika prevence**,
- **zajistit bezpečnost žáků a ostatních osob**,
- **zapsat průběh události do dokumentace**.

Rozhodující je koordinace všech zúčastněných – třídního učitele, metodika prevence, školního psychologa, vedení školy a rodičů.

6.5 Spolupráce s externími institucemi

Při krizových situacích škola spolupracuje zejména s:

- **Policií ČR a Městskou policií**,
- **OSPOD**,
- **PPP, SPC a SVP**,
- **zdravotnickými zařízeními**,
- **krizovými linkami a centry** (např. Linka bezpečí, Centrum krizové intervence).

6.6 Informování a školení

- Krizový plán je součástí dokumentace školy a mají k němu přístup všichni pedagogičtí pracovníci.
- Každý školní rok probíhá školení pedagogů k postupům při řešení krizových situací.
- Žáci jsou seznámeni se základními pravidly bezpečnosti a možnostmi pomoci (např. důvěryhodný učitel, školní metodik prevence, Linka bezpečí).

6.7 Očekávané přínosy krizového plánu

- Zajištění bezpečí žáků v krizových situacích.
- Jasně definované postupy pro pedagogy.
- Včasná a účinná reakce na problémy.
- Spolupráce s odborníky a institucemi.
- Posílení důvěry rodičů a veřejnosti ve školu.

7. Organizační zajištění prevence

7.1 Struktura a odpovědnosti

Prevence rizikového chování je týmovou záležitostí, do níž je zapojena celá škola. Jednotlivé role mají jasně vymezené kompetence a odpovědnosti:

1. **Ředitel školy**
    - zodpovídá za tvorbu a realizaci Minimálního preventivního programu,

- zajišťuje podmínky pro činnost školního metodika prevence,
- schvaluje plán vzdělávacích a preventivních akcí,
- podporuje spolupráci školy s rodiči a institucemi,
- dbá na to, aby byla prevence součástí dlouhodobé koncepce školy.

2. **Školní metodik prevence**
   - koordinuje činnost v oblasti prevence,
   - připravuje a aktualizuje Minimální preventivní program,
   - poskytuje metodickou podporu pedagogům,
   - sleduje projevy rizikového chování ve škole,
   - organizuje besedy, projekty a další preventivní aktivity,
   - je kontaktní osobou pro žáky, rodiče a externí instituce,
   - podílí se na řešení krizových situací.
3. **Třídní učitelé**
   - jsou klíčovými osobami v každodenním kontaktu se žáky,
   - sledují klima ve třídě, včas rozpoznávají rizikové jevy,
   - organizují třídnické hodiny zaměřené na prevenci,
   - informují rodiče o případných problémech,
   - spolupracují s metodikem prevence a školním psychologem.
4. **Pedagogičtí pracovníci**
   - začleňují témata prevence do výuky,
   - podporují pozitivní klima školy,
   - řeší projevy nežádoucího chování,
   - aktivně komunikují s rodiči a spolupracují při řešení problémů.
5. **Školní psycholog / speciální pedagog**
   - poskytuje poradenskou podporu žákům, rodičům i učitelům,
   - vede individuální i skupinovou práci se žáky,
   - podílí se na diagnostice třídního klimatu,
   - pomáhá při řešení krizových situací,
   - navrhuje vhodná podpůrná opatření.
6. **Žáci**
   - respektují školní řád a pravidla třídy,
   - aktivně se zapojují do preventivních aktivit,
   - mají možnost se obrátit na pedagogy s žádostí o pomoc,
   - spolupracují při vytváření pozitivního klimatu školy.
7. **Rodiče (zákonní zástupci)**
   - podporují preventivní snahy školy,
   - spolupracují s pedagogy při řešení problémů,

- jsou pravidelně informováni o akcích a výsledcích prevence,
- mohou se obracet na metodika prevence či vedení školy s podněty.

7.2 Preventivní tým školy

Na škole funguje tzv. **preventivní tým**, jehož složení tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- zástupce vedení školy,
- třídní učitelé dle potřeby,
- školní psycholog / speciální pedagog.

Tým se schází pravidelně (minimálně 2x ročně) a projednává:

- vyhodnocení aktuální situace ve škole,
- plánování preventivních akcí,
- koordinaci spolupráce s externími organizacemi,
- řešení závažných případů.

7.3 Spolupráce se školskou radou a rodiči

- rodiče jsou informováni o preventivních aktivitách prostřednictvím třídních schůzek, webových stránek školy a informačních systémů,
- škola zapojuje rodiče do preventivních projektů (např. besedy, workshopy),
- školská rada projednává a bere na vědomí Minimální preventivní program,
- je podporována otevřená komunikace mezi školou a rodinou.

7.4 Spolupráce s externími organizacemi

Škola dlouhodobě spolupracuje zejména s:

- **Policií ČR a Městskou policií** (besedy, prevence kriminality),
- **OSPOD** (řešení sociálně-právní ochrany dětí),
- **PPP a SPC** (diagnostika, podpora žáků se SVP),
- **SVP** (speciální preventivní programy),
- **neziskovými organizacemi** (programy prevence závislostí, kyberšikany, násilí).

7.5 Očekávané přínosy

- jasně vymezené kompetence a odpovědnosti,
- lepší koordinace preventivní činnosti,
- zvýšená efektivita při řešení krizových situací,
- podpora spolupráce mezi školou, rodinou a institucemi,
- posílení důvěry žáků a rodičů ve školu.

7.6 Školní parlament

Na škole funguje **žákovský parlament**, který umožňuje žákům aktivně se podílet na životě školy.
Jeho činnost je významnou součástí prevence, protože:

- podporuje **otevřenou komunikaci mezi žáky, pedagogy a vedením školy**,
- umožňuje žákům vyjadřovat své názory a přinášet návrhy na zlepšení prostředí školy,
- přispívá k **budování pozitivního klimatu**, vzájemné tolerance a respektu,
- zapojuje žáky do organizace preventivních a volnočasových aktivit,
- posiluje pocit zodpovědnosti, spolupráce a sounáležitosti se školou.

Parlament se schází pravidelně (obvykle 1x měsíčně). Výstupy z jednání jsou sdíleny s vedením školy a metodikem prevence.
Žáci se tak učí demokratickému rozhodování, spolupráci a prevenci konfliktů.

8. Spolupráce s rodiči

8.1 Význam spolupráce

Rodiče jsou klíčovými partnery školy při prevenci rizikového chování. Aktivní zapojení rodiny výrazně zvyšuje efektivitu preventivních programů. Škola usiluje o otevřenou, pravidelnou a důvěryhodnou komunikaci s rodiči.

Cíle spolupráce:

- informovat rodiče o preventivních aktivitách a jejich významu,
- včas odhalovat možné problémy u žáků,
- posilovat pozitivní chování a zdravý životní styl,
- podporovat rodiče při řešení krizových situací.

8.2 Formy spolupráce

1. **Třídní schůzky a konzultační odpoledne**
    - pravidelné setkání s rodiči,
    - informace o výsledcích prevence, třídním klimatu a aktivitách,
    - prostor pro individuální konzultace.
2. **Tematické přednášky a workshopy**
    - například na téma kyberbezpečí, závislosti, partnerské vztahy, šikana, stres u žáků, digitální hygiena, mediální gramotnost,
    - vedeny školním metodikem prevence, externími odborníky nebo neziskovými organizacemi.
3. **Společné akce**
    - Vánoční dílny, sportovní turnaje, charitativní sbírky, adaptační dny,

- zapojení rodičů přímo do programů,
- podpora komunikace mezi rodinami a školou.

4. **Individuální konzultace a poradenství**
   - možnost domluvit si schůzku s třídním učitelem, školním metodikem prevence nebo psychologem,
   - řešení konkrétních problémů žáka či rodiny,
   - doporučení další odborné pomoci (PPP, SPC, krizová centra).
5. **Informační kanály školy**
   - školní web, e-mail, informační systém, nástěnky – pravidelné aktualizace preventivních programů a doporučení rodičům,
   - sdílení ověřených materiálů o rizikovém chování a prevenci.

8.3 Scénáře komunikace s rodiči

Scénář 1 – včasné upozornění na problém:

- třídní učitel si všimne rizikového chování (např. šikana, záškoláctví),
- informuje školního metodika prevence a vedení školy,
- domluví individuální schůzku s rodiči,
- společně sestaví plán podpory a další postupy.

Scénář 2 – krizová situace:

- např. agresivní incident nebo obava o zdraví žáka,
- okamžité kontaktování rodičů a případně externích institucí,
- vedení školy a metodik prevence koordinují další kroky,
- následně se uskuteční evaluace situace a doporučení pro rodinu i školu.

Scénář 3 – podpora pozitivního chování:

- rodiče jsou zapojeni do projektů, besed nebo soutěží,
- zpětná vazba od rodičů se využívá pro zlepšení programu,
- posiluje se důvěra mezi školou a rodinou.

8.4 Očekávané přínosy spolupráce

- zlepšení komunikace a důvěry mezi školou a rodiči,
- včasná identifikace problémů u žáků,
- aktivní podpora prevence rizikového chování v rodině,
- lepší klima ve třídách a celé škole,
- efektivnější řešení krizových situací.

8.5 Praktické doporučení

- průběžně informovat rodiče o aktivitách školy,
- motivovat je k účasti na preventivních projektech,
- nabízet praktické návody a tipy, jak rozpoznat rizikové chování doma,
- poskytovat kontakty na odborníky a krizová centra,
- pravidelně vyhodnocovat spolupráci a hledat možnosti jejího zlepšení.

9. Dokumentace a evidence prevence

9.1 Význam dokumentace

Dokumentace je základním nástrojem pro sledování realizace Minimálního preventivního programu. Umožňuje:

- evidovat realizované aktivity,
- sledovat účinnost jednotlivých programů a akcí,
- podpořit hodnocení a evaluaci,
- zajistit transparentnost a kontrolu plnění preventivních cílů,
- poskytnout podklady pro spolupráci s rodiči a externími institucemi.

9.2 Formy dokumentace

1. **Plány a záznamy preventivních aktivit**
    - roční harmonogram preventivních akcí,
    - zápisy z besed, projektových dnů a workshopů,
    - seznam účastníků akcí a zpětná vazba od žáků.
2. **Třídnické záznamy**
    - evidence třídnických hodin, témata a diskuse,
    - poznámky o vývoji třídního klimatu,
    - individuální poznámky o projevech rizikového chování.
3. **Záznamy o krizových situacích**
    - dokumentace incidentů, intervencí a jejich řešení,
    - opatření přijatá školou a externími institucemi,
    - vyhodnocení účinnosti zásahu.
4. **Záznamy spolupráce s rodiči**
    - zápisy ze schůzek, konzultací a workshopů,
    - podklady pro případné individuální plány podpory žáků,

    - evidence doporučení a opatření rodičům.
5. **Spolupráce s externími institucemi**
    - dohody o spolupráci, zápisy z besed a programů,
    - zprávy od odborníků a institucí,
    - dokumentace intervencí a preventivních akcí.

9.3 Organizace evidence

- dokumentace je vedena školním metodikem prevence ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a školním psychologem,
- záznamy jsou ukládány systematicky, aby byla zajištěna jejich přehlednost a snadná dostupnost,
- informace jsou uchovávány v souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů a školní dokumentaci,
- zápisy slouží jako podklad pro výroční zprávy školy a hodnocení efektivity prevence.

9.4 Použití dokumentace

- **Pro vyhodnocení účinnosti preventivních aktivit** – na úrovni tříd, školy i jednotlivých programů,
- **Pro plánování nových aktivit** – na základě zpětné vazby a analýzy předchozích zkušeností,
- **Pro spolupráci s rodiči a institucemi** – dokumentace slouží jako důkaz provedených opatření a jako podklad pro konzultace,
- **Pro vzdělávání a školení učitelů** – materiály z dokumentace mohou být využity pro další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence.

10. Finanční zajištění prevence

10.1 Význam finančního zajištění

Efektivní realizace Minimálního preventivního programu vyžaduje finanční podporu, která pokrývá:

- preventivní programy a besedy,
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence,
- nákup pomůcek a materiálů pro projekty a aktivity,
- spolupráci s externími odborníky a organizacemi,
- organizační zajištění aktivit školy a školního parlamentu.

Finanční zajištění je předpokladem kontinuity, kvality a dostupnosti preventivních opatření pro všechny žáky.

10.2 Zdroje financování

1. **Rozpočet školy**
    - část prostředků je vyhrazena přímo z ročního rozpočtu školy,
    - pokrývá běžné preventivní aktivity a materiály.
2. **Granty a dotace**
    - MŠMT, krajské úřady, městský úřad – podpora preventivních a vzdělávacích projektů,
    - neziskové organizace a nadace – financování speciálních programů, workshopů a seminářů.
3. **Spolupráce s rodiči a komunitou**
    - příspěvky rodičů formou účasti na dobrovolných aktivitách,
    - účast na charitativních projektech a sbírkách,
    - podpora místních podnikatelů a sponzorů, kteří přispívají na projekty školy.
4. **Externí organizace**
    - neziskové a preventivní organizace mohou poskytovat své programy zdarma nebo se spolufinancováním,
    - zajišťují školení, besedy a workshopy pro žáky i učitele.

10.3 Příklady finančních nákladů

- honoráře externích lektorů a odborníků: besedy, workshopy, semináře,
- nákup didaktických materiálů a pomůcek pro projektové dny a preventivní aktivity,
- vzdělávání pedagogů – kurzy, školení, odborné semináře,
- tisk informačních materiálů pro žáky a rodiče,
- organizační náklady spojené s akcemi, olympiádami, sportovními dny či školním parlamentem.

10.4 Kontrola a vyúčtování

- Škola vede přehled o všech výdajích souvisejících s prevencí,
- kontrola finančních prostředků probíhá v rámci účetnictví školy a při schvalování rozpočtu,
- vyúčtování grantů a dotací probíhá v souladu s pravidly poskytovatele financí,
- výsledky finančního hospodaření jsou součástí výroční zprávy školy.

10.5 Očekávané přínosy finančního zajištění

- zajištění kvality a dostupnosti preventivních aktivit,
- možnost plánování dlouhodobých preventivních programů,
- podpora spolupráce s externími odborníky a institucemi,
- motivace učitelů a rodičů k aktivní účasti na preventivních aktivitách,
- transparentní a efektivní využití finančních prostředků.

11. Formuláře a přílohy

11.1 Záznam o preventivní aktivitě

Slouží k dokumentaci realizovaných aktivit, jejich účasti a vyhodnocení.

Příklad formuláře:

Název aktivity	Datum	Ročník/účastníci	Počet žáků	Lektor/odpovědná osoba	Cíl aktivity	Zhodnocení
Beseda – kyberšikana	[doplnit datum]	7. ročník	25	Metodik prevence	Prevence kyberšikany	Žáci aktivně diskutovali, zpětná vazba pozitivní

11.2 Záznam krizové situace

Slouží k evidenci incidentů a přijatých opatření.

Příklad formuláře:

Datum	Druh situace	Zapojené osoby	Popis události	Přijatá opatření	Odpovědná osoba	Vyhodnocení
[doplnit datum]	Šikana	2 žáci 8. ročníku	Konflikt na chodbě	Individuální pohovory, rodiče informováni, metodik prevence sledoval situaci	Třídní učitel, metodik prevence	Problém vyřešen, doporučeno další sledování

11.3 Záznam spolupráce s rodiči

Slouží k evidenci konzultací, třídních schůzek a workshopů.

Příklad formuláře:

Datum	Typ setkání	Téma	Přítomní rodiče	Pedagog/odborník	Shrnutí	Doporučení pro rodiče
[doplnit datum]	Workshop	Kyberbezpečí	18	Metodik prevence	Rodiče se seznamují s riziky online světa	Nastavení rodičovské kontroly, komunikace s dítětem

---

11.4 Formuláře hodnocení a zpětné vazby

Slouží pro evaluaci preventivních programů a aktivit.

Příklad formuláře pro žáky:

Název aktivity	Datum	Jak se ti aktivita líbila? (1–5)	Co ti přinesla?	Co by se dalo zlepšit?
Beseda – drogy	[doplnit datum]	5	Lépe rozumím rizikům	Více interaktivních her

Příklad formuláře pro rodiče:

Název aktivity	Datum	Hodnocení (1–5)	Přínos pro dítě	Doporučení do budoucna
Workshop – kyberbezpečí	[doplnit datum]	4	Více chápu problematiku	Praktické příklady, tipy

11.5 Přílohy

- harmonogram preventivních aktivit,
- seznam kontaktů na odborníky a instituce,
- metodické materiály a návody pro pedagogy,
- informace a doporučení pro rodiče,
- dokumentace školního parlamentu a jeho projektů.

11.6 Očekávané přínosy formulářů a příloh

- systematická evidence všech preventivních činností,
- možnost rychlé evaluace a zpětné vazby,
- podpora plánování a zlepšování programů,
- transparentnost pro vedení školy, rodiče a externí instituce,
- snadné dohledání informací pro krizové situace nebo kontrolu kvality.

Vypracoval: Mgr. Radek Procházka, zástupce ředitele, metodik prevence, kariérní poradce

……..

Schválil: Mgr. Jiří Cabrnoch, ředitel školy

……

V Nymburce, 01. 09. 2026